

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Αλέξανδρος Σ. Πούσκη [Aleksandr Pushkin]

Μότσαρτ και Σαλιέρης (Motsart i Salyeri) [αποσπάσιμα: σκ. 1]

Μετάφραση: Α. Γ. Κωνσταντινίδης

Εβδομάς, Αθήνα

τμ. 7, περ. Β', τχ. 1 (6 Ιανουαρίου 1890), σ. 4-6

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Σ. ΠΟΥΣΚΙΝ

ΜΟΖΑΡΤ ΚΑΙ ΣΑΛΙΕΡΗΣ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

(Δωμάτιον)

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Τὸ λέγουσ ὄλοι: δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν ἀλήθεια. Ἄλλὰ καὶ ὑψηλότερα εἶν' ἄγνωστον ἔαν ὑπάρχει. Δι' ἐμέ, τοσοῦτο μᾶλλον εἶνε τοῦτο φανερόν, ὅσον καὶ μία κλίμαξ μουσικῆς ἀπλῆ. Ἐκ γενετῆς τὴν μουσικὴν ἠγάπησα. Ἦμην μικρὸν παιδίον, ὅταν ὑψηλὰ τοῦ παλαιοῦ ναοῦ μερ ἦχει τ' ὄργανον· ἐγὼ δὲ ἠκροώμην μετὰ προσοχῆς καὶ δάκρυα ἡδέα καὶ ἀκούσια ἀπὸ τῶν μαζῶν ὀρθακμῶν μου ἔρρον. Πρωίμως πᾶσαν τέρψιν ἐγκατέλιπον. Αἱ ἐπιστῆμαι, ζῆναι πρὸς τὴν μουσικὴν, μοι ἦσαν ἀδιάρρονοι μ' ἀπειθεῖαν καὶ τύρον ἀπεσκίρτησα παραδοθεῖς τῇ μουσικῇ καὶ μόνῃ. Βῆμα δύσκολον τὸ πρῶτον, καὶ ἀναρχὴ ἡ ἀπαρχῆ. Παντοίας δυσχερείας κατενίκησα. Ἐθίμην ὑποπόδιον τῇ μουσικῇ τῆς τέχνης τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἐγίναμ τεχνίτης: τοῖς δακτύλοις μου προσέδωκα ζῆλον εὐκαταστικὸν καὶ ὑπακοὴν καὶ εἰς τὸ σὺ ἀκρίθειαν. Τὴν μουσικὴν ἀνακμῶν, τοῦς φθόγγους τῆς ἐνέκρωσα. Καὶ εἰς ἀκρίθειαν ἠκροώμην ἤλπισα. Τὸ θεῖος ἔργον τότε νὸ παραδοθῶ εἰς μέλαν ὀνειροπολήσεων τεχνῶν, καὶ ἤρχισα συνθέτων, ἀλλ' ἐν τῷ κρυπτῶ, ἐν ἡμέραι, μὴ πολλῶν νὰ φαντασθῶ ἀκόμη περὶ δόξης. Ὅμως συνεχῶς εἰς δῶμα ἔρχον ἡμέρας δύο-τρεις καθήμενος, καὶ ὄπην καὶ κλήν τροφῆν τελείως λησμονῶν, καὶ ἀθροόμενος ἐκστάσεις θειασίας κ' ἐθουσιασμών, τοῖς κόπους μου κατέκρινον καὶ ἔβλεπον τοῖς φθόγγους, τῆς ἰδέας, ἃς ἐγέννησα, πομπολοομένης καὶ μὲ ἔλαφρον καρπὸν νὰ ἠρνεύωνται. Τί λέγω; Ὅταν Γλύκ ὁ μέγας ἀνεφάνη καὶ ἀπεκάλυψεν ἡμῖν κινῆ μυστήρια—καὶ ἀληθῶς βαθία καὶ θαυμάσια μυστήρια—, τὰ πάντα δὲν ἄρχα, ὅτι πρῶτον ἠγάπησα τοσοῦτον καὶ ἐπίστευον θειωῶς, καὶ μετὰ θέρους ἠκολούθησα αὐτὸν καρτερικῶς, καθῶς ὁ πλανηθῆς κ' εἰς ἄλλον δρόμον βαινῶν, ἐν ὑπέδειξαν τυχαίῳ διαβάται: Δι' ἐπιμονῆς συντόνου, εἰς βαθυτάτα τέλος ὑψηλῆς τῆς τέχνης τῆς ἀπεισοῦ νὰ ἀνοφθῶ κατῶθωσα. Ἡ δόξα μ' ἐμυδιόταν. Εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων τὴν ἤχῳ τῶν ἔργων μου εἰσῆκα. Ἦμην εὐτυχῆς: Ἀπῆλθον ἡσυχῶς τοῖς γλυκαῖς καρποῖς τῆς δόξης καὶ τῆς εὐτυχίας μου: πρὸς δι τῶν κόπων καὶ ἐπιτυχῶν τῶν φίλων μου καὶ ἐν τῇ θεῖῃ τέχνῃ συναδίδων μου. Οὐχί! ποτὶ! οὐδέποτε ἠγνώρισα τὸν φθόνον! Οὐδὲ ὅταν τῶν Περιαιδῶν

τὰ ὅταν ὁ Πιτσόνις καταμύηται, ἀλλ' οὐδὲ ὅταν κατὰ πρῶτον ἔκουσα τοῖς φθόγγους τῆς Ἰγριμπίου τοῖς γλυκαῖς καὶ θεῖους. Τίς διὰ τὸν ὑπερῆρανον Σαλιέρην, θὰ τολμήσει νὰ ἐπιβ. ποτε, ὅτι ὑπῆρξε φθονερός, καὶ ἄθλιος, ὑπὸ ἀνθρώπων ὄρις καταπατήθεις; καὶ ζῶν, τὴν ἄμων καὶ τὴν κόπον ἀθηνῶς νὰ λείψῃ; Ἄ, οὐδαίς, οὐδαίς!... Πλὴν σήμερον, ὦ! σήμερον, τὸ λέγω, εἶμαι φθονερός! Φθονῶ βαθίως καὶ σκληρῶς. — Ὡ οὐρανέ! τίς ἡ δικαιοσύνη, ὅταν τ' ἄρην, τὸ δῶρον, ὅταν ἡ ἀθάντος ἀκτίς, ἡ μεγαλοφυΐα, δὲν ἀμυθίζεται ἀντὶ τοσοῦτων μόθων, ἔρωτος θειμοῦ, καὶ ζήλου καὶ ἀρροσιώσεως μακρῆς ἀλλὰ περιανυγάζεται ἡ κερὰ ἡ ἐνὸς ἀσώτου καὶ ἀργού;... Μοζάρτ, Μοζάρτ!

(Εἰσέρχεται ὁ Μοζάρτ).

ΜΟΖΑΡΤ

Ἄ, ἔ! τὸν εἶδες; καὶ ἐγὼ ποῦ ἤθελον μὲ μίαν ἀσταειότητα ἀπροσδόκητον νὰ σὲ φιλέσω.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Σὺ ἰδῶ;! καὶ πρὸ πολλοῦ;

ΜΟΖΑΡΤ

Αὐτὴν τὴν ὄραν. Ἦλλον καὶ σοὶ ἔρρον ὅπως σοὶ δεῖξω καὶ νῦν, πλὴν, ἀλλὰ, πρὸ τοῦ ζηνοδοχείου διερχόμενος βιολίον ἔκουσα... Σαλιέρη, φίλε μου, οὐδέποτε αὐτοῦ γελιωδέστερον θὰ ἔκουσα, πιστεύω;... εἰς βιολιστῆς τυρῆς εἰς τὸ ζηνοδοχεῖον ἔπαιξε τὸ *noyi che sapeteo*. Ὡ! θαυμάσιον! Νὰ κρατηθῶ δὲν ἠδυνήθην κ' ἔρρον εἰδῶ τὸν βιολιστὴν καὶ μὲ τὴν τέχνην του θὰ σὲ φιλέσω. Εἶπεθε!

(Εἰσέρχεται ὁ βιολιστῆς, μετὰ τοῦ βιολίου του)

Ἐκ τοῦ Μοζάρτ

νὰ πειρῆς κῆτι!

(Ὁ γέρον παῖς: σκεπὸν ἐκ τοῦ Δὲν-Ζου εἶν, ὁ Μοζάρτ γιλιξ).

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Τι; Γελῆς; Καὶ δύνωσα ἀκόμη νὰ γελῆς;

ΜΟΖΑΡΤ

Καὶ εἶνε δυνατόν καὶ σὺ νὰ μὴ γελῆς, Σαλιέρη, φίλε μου;

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Οὐχί, δὲν θὰ γελῶ. ὅταν ἄθλιος χρωματιστῆς ἐπιδὸν τὴν ἀθάντος τοῦ Ραρσὶλ *Madama* ὕγι, δὲν γελῶ, ὅποτε μυστῆς ἀγύρται; περὶ τῶν τῶν Ἀλιγέρην ἀτιμάξι. — Πήγαινε, ὦ γέρον.

ΜΟΖΑΡΤ

Στάσου, στάσου' εἰς ὕψαιν μου νὰ πῆς λάβει.

(Ὁ γέρον ἀπέχεται).

Σὺ, Σαλιέρη, σήμερον

διάθισον δὲν ἔχει... ἔρχεμ' ἄλλοτε...

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Καὶ τί μοὶ ἔρρες, ὦ φίλτατε Μοζάρτ;

ΜΟΖΑΡΤ

Μικρὸν τι πῆγμα... τίποτε... Πρὸ ἡμῶν

τὴν νόστα κοινὰ μὲ κατ' ἄσθε,
καὶ δύο-τρὴς ἰθαί εἰς τὴν ἀιστὴν
μοῦ ἄλλω. Σήμερον συνέθεκα αὐτάς.
Ν' ἀκούσω ἐπιθέμενον καὶ τὴν γνώμην σου.
Ἄλλὰ σὺ σήμερον δὲν σκεπτόσαι ἐμέ.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Μοζάρτ, Μοζάρτ! κχι ποτε δὲν σὶ σκεπτόσαι:
Ἄκουε, κἀθέσει.

MOZART πρὸς τὸ κλειδοκώλυτον

Φαντάσθητι τινα...

ἐμέ—νεώτερον ὀλίγον—κ' ἑλκρωδῶς
μὲ καλλονὴν τινα νὰ ἱρωτεύωμαι
ἢ καὶ μὲ φίλους, οἷος σὺ, νὰ εὐρωμῶ.
Ὅποια τέρψις... Ἐξήρανα, ἐν φάντασμα
τοῦ πάρου... σκότος μάρων ἀπροσδόκητον,
ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον... Ἄλλὰ ἄκουσον.

Παῖδι.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Μὲ τὰς ἰθαίς ταύτας ἄλλες πρὸς ἐμέ,
κ' εἰς τὸ ξηνοδοχεῖον ἑστακμάτησας
τὸν βιολιστὴν ν' ἀκούσῃς τὸν ἀόματον!
Θεὲ μου! εἰς ἀνάξιος ταύτου. Μοζάρτ.

MOZART

Λοιπὸν, πῶς σοὶ ἔρχη;

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Εἶν' ἰξάσιον!

Ὅποσον βέθος, τολευρότης, ἑκπαρῆς!
Θεὸς εἶσαι, Μοζάρτ, ἀλλ' ὅμως τ' ἀργαίης;
ἐγὼ γνωρίζω, ναι, ἐγὼ.

MOZART

Ἀλήθεια;

Πῆ! ἴσως... ἴσως..., ἀλλὰ ἡ θεότης μου
λιμώττει.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Ἄκουσον, συγγενεμάξιμον
ὄμου εἰς τὸ ξηνοδοχεῖον σήμερον
τοῦ Χρυσοῦ λόντου;

MOZART

Κιζῶ; μετὰ χριζῆ;

Ἄλλὰ νὰ τριζῶ μέχρι τῆς οἰκίας μου
νὰ μὴ μὲ περιμείνῃ καὶ ἡ συζυγία.

(Ἀπέρχεται.)

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Ἔγκαι, Μοζάρτ, σ' ἀναμείνω, κύσταξτε.
Οὐχι, δὲν δύναιμι τὸ περρωμῶνον μου
νὰ ἀπορῶω. Ναι, πρὸς ἀναχίτιον
αὐτοῦ, ἐγὼ ἐτάχθην—πάντες ἄλλως τι
ἐχάθησαν οἱ ἱεμίς καὶ ἑσθῆοι
τῆς μουσικῆς, ὦ, ναι! οὐχι ἄλλος ἐγὼ
μετὰ τῆς κούρου δέξῃς μου... Ἐπίλειτα
ὅποια θὰ προκύψῃ εἰς ἡμᾶς, ἐν ζῆ
ὁ Μοζάρτ καὶ εἰς νῆα ὄλα ἀναθῆ;
Τὴν τέγγην μήπως θ' ἀναβῶνθ' δι' αὐτοῦ;
οὐχι αὐτὴ θὰ πῆτε πάλιν, ἐν αὐτῷ
ἐκλείψῃ. Μὴ ἀρῆναι τὸν διεδοχόν:
Τῆ ὤρειται: Οὐδὲν. ἴ; ἄλλο Νέρουβιου,
τοῦ παρκαδέσου ἔτακτα μᾶ; ἔριρε,
μᾶς ἔψαλε, καὶ διεμῆρων εἰς ἡμᾶς
ἀπέρρους πόθους εἰς τὰ τίαντα τοῦ γυρι.
τὰς πέρυγας ἑταίριον... Αἰ, περιμῆρτον
λοιπὸν! καὶ ὅσω ὅσω τὸ παχύτερον
ταυτέωφ καὶ κλιότερον. Ἰθὺ αὐτοῦ
το τελευταῖον δῶρον τῆς ἡζῶρας σου.
αὐτὸ τὸ δακτυλίδιον. Δεκατέτω

τὸ φέρω ἔτη—καὶ συγγὰ ὁ θῖος μου
πληγὴ κατέστη ἔκαστ' ἀνυπόροτος;
συγκλαίς παρὰ τὴν ἰθὴν τράπειζαν
συνεγεματίης ὁ ἑχθρὸς μου μετ' ἰμοῦ
ἐχέριμος; οὐδέποτε εἰς τοῦ πειρασμοῦ
τὸν ψύθρον ὑπέκλυψα, ἐν καὶ διελὸς
ἐγὼ δὲν εἶμαι, καίτοι τὸ ἀδικίημα
φαιδῶς τὸ αἰσθάνομαι, καὶ τὴν ζωὴν
πολὺ ὀλίγον ἀγαπῶ. Πλὴν πάντοτε
ἐδράδωνα. Ὅποσον μ' ἐθασκύζην
ἢ διψα τοῦ θανάτου! Θὰ ἀπὴνησκον,
αὐτὸ τὸ ἤζῆτρον: ἀλλ' ἴσως ἡ ζωὴ
μοὶ φέρη δῶρα νῆα, ἀπροσδόκητα,
καὶ ἴσως μὲ ἐπισκερθῆ ἡ ἑστασις;
καὶ ἡ πρὸς μουσουργίαν θεία ἑμπνευσις,
ὁ νέος ἴσως Ἀιδὴν συνήθησε τι
τὸ ἔξογον—καὶ ἰπωρελήθῃ αὐτοῦ...
Μετὰ τοῦ μισήτου μου ζῆνον συνδιειπνῶν
τὸν ἑθῖστον ἑχθρὸν μου ἴσως εὐρισκον
καὶ ἴσως ἡ μεγαλειότης προσβολῆ
ἐνέσκηπτιν ἐξ ὕψους ἀλαζονικοῦ.
Ἐπί ματαίω τότε δὲν θ' ἀπωλεσθῆς,
ὡ δῶρον τῆς ἱζῶρας. Εἶγον δικαίον!
καὶ εἶλος πάντων τὸν ἑχθρὸν μου εὐρηκα,
καὶ ὁ Ἀιδὴν ὁ νέος μὲ ἐμῆσθη
μὲ θεσπεσίαν ἑκστασίαν! Τώρα κχιρός...
ὡ δῶρον τῆς ἀγῆρας, εἰς τὸ κύπλλον
τὸ τῆς φιλιᾶς σήμερα μετῆβηθη.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Ἰδιαιτέρη αἴθουσα ἐν τῷ ξηνοδοχεῖω.
Κλειδοκώλυτον.)

MOZART καὶ ΣΑΛΙΕΡΗΣ (παρὰ τὴν τράπειαν).
ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Πῶς, σκυθρωπὸν σὶ βλίπω σήμερον;
MOZART

Ἐμί:
διδού!

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

ἴσως κᾶτι σὶ ἠνώγησε,
Μοζάρτ. Τὸ δαιτὸν εἶνε ἀξίολογον,
ὁ εἶνος ἄριστος, ἀλλ' ὅμως σὺ σιγᾶς,
συνοφροουεσαι.

MOZART

Σοὶ ὁμολογῶ λοιπὸν,

Πῶς ἡ Νεφρώσιμος ἀελοθυθία μου
μ' ἐμβάλλει εἰς ἀνησυχίαν ροδιεράν.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Ἄ! Ἄ! Καὶ ποτε, ὦ φίλε, τὸ συνήθησας;

MOZART

Πρὸ εἰκος' ἡμῶν. Ἄλλὰ παρὰδοξον...
δὲν σοὶ τὸ εἶπον;

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Ὅχι

MOZART

Ἄκουε λοιπὸν:

Ποῦ ἴσως ἡμῶν εἰς τὴν οἰκίαν μου
ἔρχα ἐπίστρεψα. Μοὶ εἶπον—κᾶποιος
ὅτι μετῆθη καὶ μ' ἐξῆτησε. Πρὸς τί;
ὄλα' εἶδα. Ὅλων δὲ τὴν νόστα κατὰ νεδν,
τίς ἔτω, ἑστακτόμενον, καὶ τί ἤθελε;
Καὶ ἄλλοι πάλιν ὅπως τὴν ἐκπύριον,
ἀλλὰ δὲν μὲ ἐπρόβησαι καὶ ἔφυγε.
Τὴν τρίτην—μὲ τὸ τίανον μου ἐπιζῶμεν,

ὅτι προσῆλθον κίτρος καὶ μ' ἐκῆλσαν.
Ἐξήλθον. Ἀνθρώπος τις μελαμπεμῶν,
μὲ σιβακῶν ὑποκλίθει, παρήγγειλε
Νεφρώσιμον νὰ γέλω κ' ἔργον. Ἐγὼ
ἐνφ' ἐκῆθησα καὶ γράρω—ἱστασι
ὁ μαθρὸς ἀνθρώπος μου δὲν μ' ἐξῆτησε,
κ' ἐχῆρον δὲν τοῦτο: ν' ἀποχωρησθῶ
τοῦ ἔργου μου, πολλὴν θὰ ἐθακμάξω
τὴν λύκην, ἐν καὶ περὶ πολλοῦ τὸ ἔργον μὲ
εἰς ὀλοκλήρου ἕπο ἱστασιον... Ἄλλὰ
ἐγὼ ἐν τούτοις...

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Τί;

MOZART

Ἐγὼ ἐντρέπομαι,
σὶ βεβιαῶ...

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Πλὴν διατί;

MOZART

Ἀνάπτουσι

δὲν ἔγω εἰς αὐτοῦ τοῦ μελαμπεμῶνος
ἀνθρώπου νόστα καὶ ἤμειρα πανταχῶ
μ' ἀκολουθεῖ, ὡς ἡ σκιά, διώκων με.
Ἰδοὺ καὶ τώρα, μεθ' ἡμῶν μοὶ φαίνεται
νὰ κᾶθηται.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Ἄρκε! τί ρόθος παιδικῆς!

Τὴν σκίβην ταύτην τὴν κινήν διέλυσον.
Ὁ Μπωμαρσί μοὶ Παγε: αΣαλιέρη μοι:
ἐν σκίψῃς μελινκαὶ σοὶ ἔργωνται ποτι,
ριζίλην κχιμπακίτου ἐκπρωμάττων.
Ἡ... ἡ στοῦ Φιγερῶ τοῦς γῆμοις διέδρα.

MOZART

Ὁ Μπωμαρσί σοὶ ἦτο φίλος προσφιλες
καὶ δι' αὐτὸν συνέθησας τὸ ἔριστον
εἶκτιον ἔργον, τὸν Τυράρ. Ἄ, ναι, ἐκεῖ
ὕπαργον μῆρας τ... χιποτε ἐγὼ
τὸ ἐπικναλακῶνῶ, ὅταν εὐτύχῶ...
Ἀὐ λὰ λὰ λὰ... Σαλιέρη, εἶνε ἀληθῆς;
πῶς τάχα κᾶποιον ἰδὴλητῆρῆσαι;

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Ἀδύνατον, νομίζω; δι' ἐπαγγέλιμα
τοιοῦτον, ὦ, γίλοισ; θὰ καθίσταται

MOZART

Καὶ εἶνε μεγαλορῶος, ὡς σὺ. Ἄλλὰ
ἡ μεγαλορῶία καὶ τὸ κχιουργίην,
νομίζω, εἶνε ἔλω; ἀπυμῆθῆστας.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Νομίζεις;

(Ρίπται τὸ δεξιόχειρον εἰς τὸ κῆπλλον τοῦ Μοζάρτ)

Πῆ.

MOZART

Πῆνω ὅπως τοῦ δεσμοῦ
τοῦ ἀγῆμοδῶς κ' ἐκλιμπερον τοῦ συνδιένθη
Σαλιέρην καὶ Μοζάρτ, τοῦ μῆλου τοῦς κῆ
καὶ ἄρμονίας. (πίπῃ)

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Στάτω!... στίξας! ἱστασι; ἱστασι;

Χωρὶς ἐμὲ!...

MOZART (ἀποσῆπται τὸ χριζῆ
κερον ἐπὶ τῆς τράπειας)

Ἀρκαούτωος ἑταίριον, ἔριθ

(Καθῆται παρὰ τὸ κλειδοκώλυτον)

Καί ἤδη τὴν Νεκρώσιμόν μου ἔχουσιν. (παίξει)
Τί; κλαίεις;

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Κλαίω. Ναι! τὰ δάκρυα αὐτὰ
εἰσι τὰ πρῶτά μου. Καί πόνον κ' ἠδονὴν
κίσθάνομαι ὡς εἰ βαρὺ τι ἔπραξα
καθῆκον, ὡσεὶ μάχιρα χειρουργικῆ
τὸ μέλος μου τὸ πάσχον μοι ἀπέκοψεν!
Ὡ φίλε μου Μοζάρτ, ἔς αὐτὰ τὰ δάκρυα
μὴ δίδεις προσοχὴν. Ἐξοκολούθησον
καὶ σπεῦσον ἔτι, τὴν ψυχὴν μου πλήρωσον
μὲ ἤχους...

ΜΟΖΑΡΤ

Εἶθε πάντες νὰ ἠσθάνοντο
τὴν δύναμιν τῆς ἁρμονίας! Ἄλλ' οὐχί:
Περὶ τῶν ταπεινῶν τοῦ βίου ἀναγκῶν
οὐδεὶς θὰ ἐμερίμνα τότε, ναί, οὐδεὶς.
Τὰς ἐλευθέραις τέχναις θὰ ἠσπάζοντο
οἱ πάντες. Δὲν εἶν' ἀληθές; Ἄλλὰ ἐγώ....
καλὰ δὲν εἶμαι σήμερον. Αἰσθάνομαι
βαρὺ, βαρὺ τὸ στῆθος καὶ τὴν κεφαλὴν.
Νὰ κοιμηθῶ πηγαίνω, χαῖρε.

ΣΑΛΙΕΡΗΣ

Στὸ καλόν.

(Μόνος)

Πολὺ θὰ κοιμηθῆς. Ἄλλ' ἔχει δίκαιον,
ὅτι δὲν εἶμαι μεγαλοφυῆς ἐγώ;
« Ἡ μεγαλοφυΐα καὶ τὸ κκαουργεῖν
εἰσὶν, ὡς λέγει, ἀσυμβίβαστα » ψευδές!
Καὶ ὁ Βουοναρόττης;... Ἡ τοῦ ἄφρονος
καὶ ἀμαθοῦς λαοῦ διὰδοσις ἐστίν,
καὶ δὲν ὑπῆρξε δὲ φρονεὺς οὐδέποτε
ὁ μέγας τοῦ Βατικανοῦ δημιουργός;

(Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ).

Α. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ